

ارمنان شرق

ایران در آینه ادبیات آلمانی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

پژوهشگاه ادب و فرهنگ اسلامی

تهران، خیابان ۱۷ شهریور

کوچه ۲۰، پلاک ۳۰۰، پلیس ۱۴۰۰۷۶۵

تلفن: ۰۲۶-۰۲۶-۰۲۶-۰۲۶

fax: ۰۲۶-۰۲۶-۰۲۶-۰۲۶

ایمیل: info@nala.org.ir

ایمیل: armanan@nala.org.ir

دکتر حمیده بخت

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

تهران، خیابان ۱۷ شهریور

کوچه ۲۰، پلاک ۳۰۰، پلیس ۱۴۰۰۷۶۵

تلفن: ۰۲۶-۰۲۶-۰۲۶-۰۲۶

ایمیل: armanan@nala.org.ir

فهرست مطالب

۱۰	نیکا فلیپ نگینه باختها	۷۳
۱۱	نگینه باختها	۷۰
۱۲	نگینه باختها	۶۷
۱۳	نگینه باختها	۶۴
۱۴	نگینه باختها	۶۱
۱۵	نگینه باختها	۵۸
۱۶	نگینه باختها	۵۵
۱۷	نگینه باختها	۵۲
۱۸	نگینه باختها	۴۹
۱۹	بخش اول: روند تأثیرگذاری ادب و فرهنگ ایران بر ادبیات آلمانی	۴۶
۲۰	۱. جنگ‌های صلیبی	۴۶
۲۱	۲. جهانگردان	۴۶
۲۲	۳. مستشرقان	۴۶
۲۳	انجمان‌های شرق‌شناسی	۴۶
۲۴	اظهار نظر ادبیان آلمانی زبان درباره ادب فارسی	۴۶
۲۵	بخش دوم: آدام اوئاریوس	۴۶
۲۶	زندگی‌نامه اوئاریوس	۴۶
۲۷	شرح سفر اوئاریوس به ایران	۴۶
۲۸	نمونه آثار اوئاریوس	۴۶
۲۹	سفرنامه اوئاریوس	۴۶
۳۰	ترجمه گلستان سعدی اوئاریوس	۴۶
۳۱	بخش سوم: پاول فلمینگ	۴۶
۳۲	زندگی‌نامه فِلمینگ	۴۶
۳۳	شرح سفر فلمینگ به ایران	۴۶
۳۴	نمونه آثار فلمینگ	۴۶

۱۲۷	ترجمه های روکرت از زبان فارسی	۴۹	اشعار فلمینگ درباره ایران
۱۲۸	روکرت و غزل فارسی	۵۲	دیگر اشعار فلمینگ
۱۳۰	شعر جهانی، صلح جهانی است		
۱۳۱	نمونه آثار روکرت	۵۰	بخش چهارم: یوهان ولفگانگ فن گوته
۱۳۱	کتاب گلهای شرقی	۵۷	زندگی نامه گوته
۱۳۴	اشعار روکرت	۶۱	اندیشه ها و جهان بینی گوته
۱۴۱	بخش هفتم: هاینریش هاینه	۶۸	آشنایی گوته با شرق، ادب فارسی و حافظ
۱۴۳	زندگی نامه هاینه	۶۹	دیوان شرقی - غربی گوته
۱۴۵	ارتباط هاینه با ایران و فرهنگ آن	۷۱	مطالعات شرقی گوته و ارتباط او با شرق‌شناسان
۱۴۵	۱. سخنی درباره ایران	۷۶	الهام پذیری گوته از حافظ
۱۴۶	۲. مضمون «گل و ببل»	۸۳	الهام پذیری گوته از قرآن
۱۴۶	۳. شعر عذرًا	۸۷	تأثیر ماریانه ویلم بر دیوان شرقی - غربی
۱۴۸	۴. شعر فردوسی شاعر	۹۰	سفر معنوی گوته به شرق
۱۵۹	بخش هشتم: آنه ماری شیمل	۹۰	شرق و غرب
۱۶۱	زندگی نامه شیمل	۱۰۱	بخش پنجم: ژوزف هامر پورگشتال
۱۶۴	نمونه آثار شیمل	۱۰۳	زندگی نامه هامر
۱۶۴	بوستان معرفت	۱۰۵	اهمیت هامر در تاریخ شرق‌شناسی
۱۶۵	غزلی از شیمل	۱۰۶	نمونه آثار هامر
۱۶۷	بخش نهم: مضامین پراکنده	۱۰۶	ترجمه دیوان حافظ
۱۶۹	گُتلیب کُنراد پُفُل	۱۱۰	نقش ترجمه هامر در پدیدآمدن دیوان شرقی - غربی
۱۷۰	بهرام	۱۱۲	به دوستداران ادبیات
۱۷۴	شاه عباس		
۱۷۵	ساموئل فریدریش ساوتیر	۱۱۹	بخش ششم: فریدریش روکرت
۱۷۵	شاهزاده والانسب، ابراهیم	۱۲۱	زندگی نامه روکرت
		۱۲۰	پژوهشها و فعالیت‌های روکرت
		۱۲۶	ترجمه‌های روکرت

پس از این پیش‌نامه اول ریلما را می‌نمایم که نه بعده با روحانیت و مسنه نسبت به روحانیت سایر

مسنونه دوستی داشت. لیست از این شیوه‌ها که در شمعیت و رواج‌گذشتند

نیاز ام ممکن است پیش‌نامه اول را می‌توانم پیش‌گفتار

«شما ای نجیبزادگان! بپا خیزیدا! بپا خیزیدا! کاخ‌ها را بگشایید و الهه‌های دانش را از
حرم‌ها ببرایید...».

این است سخنان هامر، خطاب به «دوستداران ادبیات» که باید «دروازه خورشید شرق را درهم شکنند» و دانش و ادبیات آن و بهویژه ایران را از آن خود کنند. هنگامی که هامر یکی از ادبیان و شرق‌شناسان بنام غرب این چنین همتایان خویش را به زبان و ادب فارسی ترغیب و تشویق می‌نماید، آیا زمان آن فرا نرسیده که ما نیز در شناخت و فراغیری گنجینه‌های ادب سرزمین خویش، بیش از پیش تلاش کنیم و در زنده نگاه‌داشتن و ترویج آن بکوشیم؟ البته که این چنین است. باشد که این بیت معروف مولانا در مورد ما مصدق پیدا نکند:

یار در کوزه و ما گرد جهان می‌گردیم

آب در کوزه و ما تشنه‌لبان می‌گردیم

سخنانی از این دست و ستایش‌هایی این چنین نگارنده را بر آن داشت تا به تدوین اثر پیش رو بپردازد. بدان امید که موجب گردد تا ما قدرشناس گذشتگان و میراث ایشان باشیم.

بسیار خرسندم که انتشار این کتاب با دویستمین سال چاپ دیوان شرقی - غربی مقارن گشت.

در این جا بایسته است تا از دانشجویان عزیزم، که با پرسش‌های خود به من انگیزه جستجوی بیشتر می‌دادند، سپاسگزاری کنم. بر خود لازم می‌دانم از دوستانی که در گرددواری برخی از منابع این کتاب به من یاری رساندند، قدردانی نمایم:

سرکار خانم کریستینه کمپفر چند کتاب و مقاله آلمانی را، که دست‌یابی به آن‌ها در ایران می‌سر نبود، برای این جانب فرستادند.

لودویک تیک	۱۷۸
گل سرخ	۱۷۹
ایدا هان - هان	۱۸۰
فردوسی	۱۸۲
فریدریش هبل	۱۸۵
شعر جهانی	۱۸۵
رودلف پرسیر	۱۸۷
نوادگان فردوسی	۱۸۷
کتابنامه	۱۹۱
منابع فارسی	۱۹۱
منابع آلمانی	۱۹۳
منابع دیجیتالی	۱۹۶

متون و اشعار به زبان آلمانی

لایهش ریلمه آ: جشنیه نیمه	۱۹۸
لایهش هملن آ: میان	۱۹۹
لایهش آلمانیه	۲۰۰
لایهش نیمه	۲۰۱
لایهش آلمانیه	۲۰۲
لایهش ریلمه: جشنیه نیمه	۲۰۴
لایهش آلمانیه بیلهن	۲۰۵
ولیه	۲۰۶
ریلهه	۲۰۷
لایهش نیمه	۲۰۸
لایهش آلمانیه	۲۰۹